

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

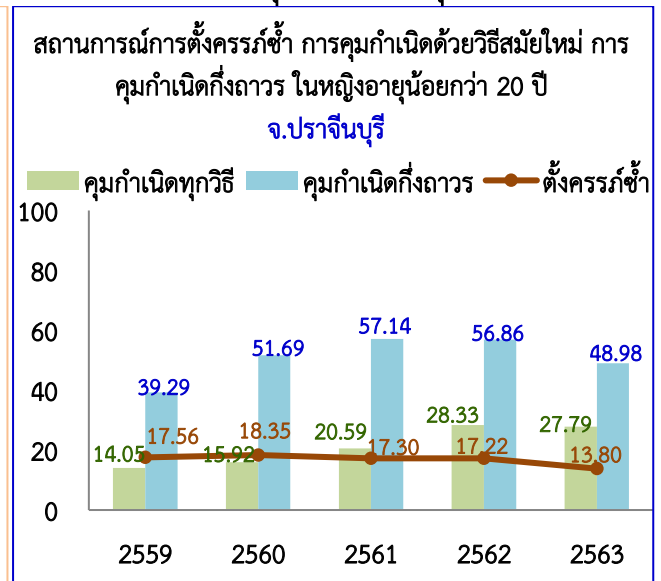
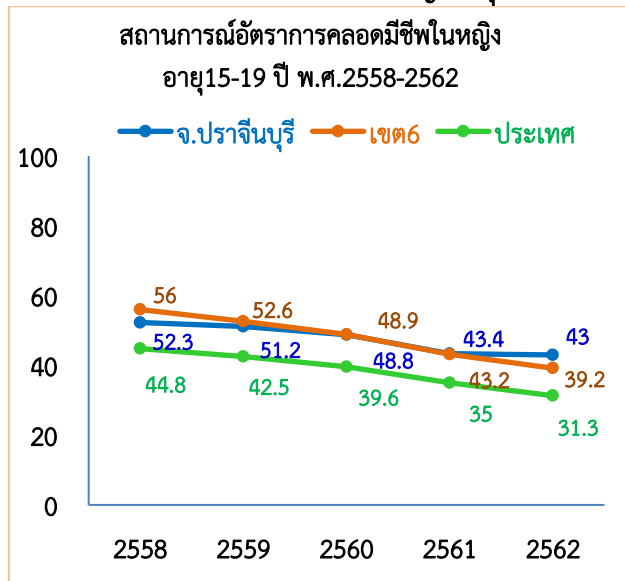
ประเด็นที่ สุขภาพกลุ่มวัย

หัวข้อ อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี

จังหวัดปราจีนบุรี รอบที่ 1/2564

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : ศูนย์อนามัยที่ 6 กรมอนามัย
2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

สถานการณ์อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี การตั้งครรภ์ซ้ำ และการคุมกำเนิดในวัยรุ่น

ตารางที่ 1 เป้าหมายและผลงานปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ตัวชี้วัด		ปราจีนบุรี	เขต 6	ประเทศ
1. อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน	เป้าหมาย	40.99	35.49	27
	ผลงาน	34.33	27.97	28.51
2. ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี	เป้าหมาย	13.5	13.5	13.5
	ผลงาน	14.29	12.60	14.06
3. ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern Methods) หลังคลอด หรือหลังแท้ง	เป้าหมาย	80	80	80
	ผลงาน	22.45	75.72	39.53
4. ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอด หรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด /ห่วงอนามัย)	เป้าหมาย	80	80	80
	ผลงาน	66.67	74.96	67.75

แหล่งข้อมูล : HDC ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564

สถานการณ์อัตราการคลอดในวัยรุ่นจังหวัดปราจีนบุรี ย้อนหลัง 5 ปี มีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่ปี 2558 พบอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี จากอัตรา 52.3 เป็น 43 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี พันคนในปี 2562 (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ 2563) และปีงบประมาณ 2563 อัตรา 42.58 (HDC adjust ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2563) ปีงบประมาณ 2564 ไตรมาสที่ 1 อัตรา 34.33 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี พันคน สำหรับการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ในปี 2560-2563 มีแนวโน้มลดลง ในปี 2564 ร้อยละ 14.29 สูงกว่าเป้าหมาย พบ 3 อำเภอไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ได้แก่ อำเภอกบินทร์บุรี (ร้อยละ 18) ประจันตคาม (ร้อยละ 20) และศรีมโหสถ (ร้อยละ 20)

การคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ ร้อยละ 22.45 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายค่อนข้างมากและมีแนวโน้มลดลง พบอำเภอประจันตคามผ่านค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 80) การคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร ร้อยละ 66.67 ยังต่ำกว่าเป้าหมายแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น พบ 2 อำเภอ ผ่านค่าเป้าหมาย ร้อยละ 100 ได้แก่ อำเภอนาดี และศรีมโหสถ ซึ่งการคุมกำเนิดเป็นมาตรการสำคัญในการลดปัญหาและผลกระทบจากการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น

ตารางที่ 2 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุรายการข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น) (ปีงบประมาณ 2564) จ.ปราจีนบุรี

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	เมือง	กบินทร์บุรี	นาดี	บ้านสร้าง	ประจันตคาม	ศรีมหาโพธิ์	ศรีมโหสถ	ภาพรวมจังหวัด	เขต	ประเทศ
1.	อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อประชากร หญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน	เป้าหมาย	2,835	4,375	1,452	727	1,444	2,205	519	13,557	161,111	1,569,826
		ผลงาน	16	45	7	2	17	18	5	110	1,008	9,562
		อัตรา	5.64	10.29	4.82	2.75	11.77	8.16	9.63	8.11	6.26	6.09
		อัตรา Adjust	-	-	-	-	-	-	-	-	34.33	27.97
2.	การตั้งครรภ์ซ้ำ ในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี	เป้าหมาย	66	50	7	0	10	9	5	147	1,841	14,591
		ผลงาน	8	9	0	0	2	1	1	21	232	2,051
		ร้อยละ	12.12	18	0	0	20	11.11	20	14.29	12.60	14.06
3.	ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่(Methods) หลังคลอดหรือหลังแท้ง	เป้าหมาย	66	50	7	0	10	9	5	147	1,841	14,591
		ผลงาน	8	9	4	0	8	1	3	33	1,394	5,768
		ร้อยละ	12.12	18	57.14	0	80	11.11	60	22.45	75.72	39.53
4.	ร้อยละของหญิงไทยอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอดหรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย)	เป้าหมาย	8	9	4	0	8	1	3	33	1,394	5,768
		ผลงาน	5	4	4	0	6	0	3	22	1,045	3,908
		ร้อยละ	62.50	44.44	100	0	75.00	0	100	66.67	74.96	67.75

แหล่งข้อมูล : HDC ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564

จังหวัดปราจีนบุรีมีแผนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ปีงบประมาณ 2564 ดังนี้

1. ประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพื่อให้วัยรุ่น ผ่านกลไกการประชุม (อย่างน้อย 2 ครั้ง ต่อปี)

2. ส่งเสริมสนับสนุนทุกโรงพยาบาลประเมินตนเองเพื่อพัฒนาระบบบริการคลินิกที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชนฉบับบูรณาการ และมาตรฐานอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์ ฉบับบูรณาการ

3. กระตุ้นและติดตามการจัดบริการคุมกำเนิดกึ่งถาวรในแม่วัยรุ่น อย่างน้อยร้อยละ 80 และการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ในแม่วัยรุ่น ร้อยละ 80 (QOF ปี 2564-2566) และให้คำแนะนำการลงบันทึกข้อมูลที่ครบถ้วน อย่างต่อเนื่อง

4. การขับเคลื่อนกลไกการช่วยเหลือวัยรุ่นจังหวัดปราจีนบุรีโดยประสานการมีส่วนร่วมของสธ. พม. ศธ. และท้องถิ่นจังหวัด ในการช่วยเหลือวัยรุ่นอย่างเป็นระบบ

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>การตั้งครุภัณฑ์สูงและวัยรุ่น หลังคลอด หรือแท้งไม่รับ บริการคุมกำเนิด (ประมาณ 3 ใน 4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพพยาบาลวิชาชีพในการฝังยา คุมกำเนิดและให้คำปรึกษา - ขับเคลื่อน พ.ร.บ.การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นรับทราบสิทธิต่างๆ เช่น การฝังยา คุมกำเนิดฟรี ผ่านกลไกคณะกรรมการฯ ระดับ จังหวัด - การสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Line account TEEN CLUB /Line group / Facebook เป็นต้น - ติดตาม กำกับจัดการบริการคุมกำเนิดด้วยวิธี สมัยใหม่ (QOF : Quality and Outcome Framework) ของเขตสุขภาพที่ 6 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์อนามัยที่ 6 มีแผนการพัฒนา ศักยภาพพยาบาลวิชาชีพในการฝังยา คุมกำเนิดและให้คำปรึกษา ในเดือน เมษายน 2564 - จังหวัดปราจีนบุรีจัดประชุม คณะกรรมการฯ วันที่ 15 ธันวาคม 2563 สาระสำคัญในการประชุม 1. รายงานสถานการณ์การตั้งครรภ์ใน วัยรุ่น 2. รายงานผลการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ฯ 3. รายงานแผนการดำเนินการ ปี 2564 4. การขับเคลื่อนกลไกการช่วยเหลือ วัยรุ่นโดยประสานการมีส่วนร่วม ของสธ. พม. ศธ. และท้องถิ่น - ศูนย์อนามัยที่ 6 สื่อสารข้อมูล ข่าวสาร และสิทธิประโยชน์สำหรับ วัยรุ่นไปยังผู้รับผิดชอบงานของจังหวัด ปราจีนบุรี และสื่อสารข้อมูลต่อไปยัง เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง - ศูนย์อนามัยที่ 6 เข้าร่วมประชุมกับ สปสช.เพื่อจัดทำแนวทางการจ่าย QOF ของเขตสุขภาพที่ 6

นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

ไม่มี

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

4.1.1 การค้นหาต้นแบบ หรือ Best Practice การให้คำปรึกษาทางเลือกการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่นหลังคลอดหรือแท้ง

4.1.2 ประชาสัมพันธ์ช่องทางให้บริการสายด่วนให้คำปรึกษา 1663 ให้เข้าถึงง่าย สะดวก และเอื้อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการได้เพิ่มมากขึ้น

4.1.3 การขยายหน่วยบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย (RSA)

4.1.4 สร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โรคเอดส์/โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

4.1.5 การนิเทศ ติดตามการดำเนินงานรายอำเภอ ในหน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับ

4.1.6 กรณีตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สามารถปรึกษาได้ทางสายด่วนปรึกษาปัญหาเอดส์และท้องไม่พร้อม โทร. 1663 หรือ เพจเฟซบุ๊ก 1663 สายด่วนปรึกษาปัญหาเอดส์และท้องไม่พร้อม

4.2 สำหรับส่วนกลาง

พัฒนากลไกขับเคลื่อน พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจากระดับประเทศสู่ระดับเขต และจังหวัด

ผู้รายงาน : นางสาวภูริภัคค์ พรหมมินทร์

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี : 12 มีนาคม 2564

โทร : 084 019 8740

E-mail : Phuri.po9@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน : แพทย์หญิงสุณีย์ เชื้อสุวรรณชัย

ตำแหน่ง : นายแพทย์ชำนาญการ

วัน/เดือน/ปี 12 มีนาคม 2564

โทร : 081 647 8119

E-mail : suneemuk@ymail.com